

Hollmén-suku

Perustettu 1965

JOULUKUU 2009

Toimitussihteeri Ville Pertola
Paino: Painorauma Oy

EU-töitä Luxemburgissa / Vesa Tanner

Luxemburg on pieni valtio siinä, missä Saksan, Belgian ja Ranskan rajat kohtaavat. Kyseessä ei kuitenkaan ole mikään minikokoinen kaupunkivaltio, vaan ihan oikea, itsenäinen, itsellinen ja historiallisista ja maantieteellisistä syistä maassa toimii huomattava määrä EU-instituutioita - itse asiassa Luxemburg kelpaisi eurooppalaisuuden ja eurooppalaisten arvojen tyyssijaksi jopa paremmin kuin nykyinen EU-pääkaupunki Bryssel.

Työskentelen EU:n Komission Energian ja liikenteen pääosaston Ydinenergiaosastolla vastuualueenani varautuminen säteilyonnettomuuksiin sekä korkea-aktiivisten säteilylähteiden käyttöä koskevat asiat. Ydinenergian käyttö ja kehittäminen on vuodesta 1957 (Euratom-sopimuksen allekirjoitus) ollut yksi Euroopan yhdentämisen kulmakivistä. Syyt tähän ovat selvät: ydinenergian valjastaminen siviilikäytössä sähköntuotantoon vaati aikoinaan valtaisan kansainvälisen tutkimuspanostuksen ja toisaalta piti luoda ydinmateriaalille sellainen valvontajärjestelmä, joka estäisi uraanin ja plutoniumin käytön ydinaseisiin. Euratom-sopimus on yhä voimassa sellaisenaan. Sen eräitä osia pidetään jo vanhentuneina, mutta edes viime aikojen ankara uudistusprosessi kohti Euroopan perustuslakia ja Lisabonin sopimusta ei ole saanut EU-päätäjää tosissaan tutkimaan sen uudistamista. Usein kuulee, että EU elää jatkuvassa kriisissä ja uudistusten kierteessä, mutta ainakin ydinenergia-asioiden osalta tilanne on stabiili, etten sanoisi sementoitunut. Tshernobylin onnettomuus vuonna 1986 tosin sai aikaan monenlaisia uudistuksia onnettomuusvalmiudessa ja kansalaisten säteilyturva-asioissa.

Olen työskennellyt Komissiossa yhdeksän vuotta. Tänä aikana jäsenvaltioiden määrä on kasvanut viidestätoista ensin kahteenkymmeneenviiteen ja toissavuonna kahteenkymmeneen seitsemään kun Romania ja Bulgaria liittyivät

jäseniksi. Lähivuosina jäsenvaltioita tulee taas lisää: liittymisvuoroon odottavat ainakin Kroatia ja Makedonia, kenties myös Islanti, Turkki ja aikanaan myös loput entisen Jugoslavian maat. Käytännön työajastani merkittävä osa kuluu laajentumisasioiden käsittelyyn ja yhteydenpitoon uusien tai tulevien jäsenmaiden viranomaisien kanssa. Kandidativaltioiden kanssa työskentely on mutkatonta, sillä niissä EU-asioita pidetään hyvin tärkeinä – joskus tuntuu, että vanhat jäsenmaat sen sijaan ovat jo saaneet Brysselin projekteista tarpeekseen. Yhteydenpito on yleensä hyvin käytännönläheistä, esimerkiksi osallistumista eri maiden kansallisiin onnettomuusjärjestelmien tai opastusta valtioiden välisten kommunikaatiojärjestelmien käytössä. Jäsenvaltioiden omat valmiudet tällä alueella vaihtelevat suuresti. Suurilla ydinenergiaa käyttävillä valtioilla on satojen ihmisten organisaatiot kun taas pienillä ydinenergiaa käyttämättömillä jäsenvaltioilla (esimerkiksi Välimeren saaret Kypros ja Malta) koko raskaan lainsäädännön toteuttaminen on muutaman ylityöllistetyn virkamiehen har-teilla.

EU-työ on byrokraattista ja tasapaksua, mutta työyhteisö on vertaansa vailla – kollegat tulevat eri jäsenmaista ja tuovat mukanaan aina jotakin uutta ja ominatakeista. Kansalliset erityispiirteet tulevat usein esiin vaikka yhteisiä eurooppalaisia asioita ajetaan. Uusi tulokas tottuu nopeasti siihen, että työkielet englanti, ranska ja saksa sekoittuvat keskenään ja joskus kokouksissa yllättäen vaihtuvat ilman sen kummempaa syytä.

Luxemburg on tilastojen mukaan Euroopan turvallisin maa. Tänne keskittynyt kansainvälinen pankkitoiminta on tuonut mukanaan niin paljon vaurautta, että valtiolla on varaa pitää paikat ja ihmiset kunnossa – infrastruktuuri ja sosiaaliturva ovat huippuluokkaa; uutta rakennetaan koko ajan. Erityisesti pääkaupunki

Luxemburgin pankki- ja EU-kaupunginosia parannetaan jatkuvasti suurella rahalla.

Missään EU-maassa ei prosentuaalisesti asu niin paljon ulkomaalaisia kuin Luxemburgissa. Lisäksi joka päivä maahan tulee töihin kymmeniä tuhansia naapurivaltioissa asuva ihmisiä. Maan asema suurten moottoriteiden solmukohdassa tuo mukanaan huomattavan määrän läpikulku-liikennettä. Tämä näkyy myös katukuvassa. Kaupungilla puhutaan ranskaa, englantia ja saksaa sekä tietysti maan omaan kieltä letzeä, joka kuulostaa lähinnä saksalta äännettynä flaamilaisittain. Kaupunki on eloisa arkipäivisin, mutta vaipuu raukeaan hiljaisuuteen viikonloppuisin ja elokuussa kun kaikki ovat lomalla. Varsinaista rauhattomuutta on vain silloin kun EU:n maatalousministerit kokoustavat kaupungissa - silloin ranskalaiset ja belgialaiset maanviljelijät ajavat joukolla traktorit liikenteen sekaan ja jopa polttavat heinäpaaleja EU-rakennusten edessä.

Ulkomaalaisen on Luxemburgissa helppo elää – kaikki toimii eikä kukaan kummeks vierasmaalaisen täällä oleskelua. Perheellinen EU-väki asuu mielellään rauhallisessa Luxemburgissa, sinkut pitävät vilkkaampaa Brysseliä parempana. Suomalaiset ovat paljon keskenään tekemisissä paikallisen suomalaisyhdistyksen kautta. Varsinkin kotona olevat puoliset arvostavat suuresti yhdistyksen tarjoamia sosiaalisia kontakteja ja harrastusmahdollisuuksia.

Suomeen verrattuna elämä on helpompaa, mutta monen mielestä myös jotenkin tasapaksua ja väritöntä. Ilmasto-olosuhteetkin ovat Suomeen verrattuna helpot: kesä on lämmin, talvi pitkä ja kostea. Lunta on ehkä muutamana päivänä tammikuussa. Sellaiset suomalaisuuteen kuuluvat asiat kuin paukkupakkanen, sauna, lenkkimakkara, jäätyneet järvet, omintakeiset kesätapahtumat ja kansallinen urheiluhulluus loistavat poissaolollaan. Korvikkeeksi voi sitten nauttia vaikka erin-

omaista belgialaista olutta, Moselin laakson hyvää valkoviiniä, ostereita ja etanoita yhdistettynä eurooppalaiseen vapaamielisyyteen ja avarakatseiseen kansainvälisyyteen. Ja jos pieni Luxemburg alkaa tuntua liian hiljaiselta niin parissa tunnissa pääsee junalla Pariisiin ja Brysseliin. Harvoin niissä kuitenkaan tulee käytyä.

Vesa Tanner on Hilma Pirilän (o.s. Hollmén) tyttären Ellenin tyttären Tuulan (o.s. Yli-Kerttula) ja Veikko Tannerin poika. Suomessa asuvaan perheeseen kuuluu vaimo Mia sekä lapset Santeri, Tessa ja Aarne.

↑ Vesa Tanner

↓ Luxemburg profiloituu nykyään erityisesti Euroopan parlamentin sihteeristön ja EY-tuomioistuimen sijaintipaikkana. Kuvassa tuomioistuimen uudet kaksoistornit.

Puheenjohtajan tervehdys

Sukuseuramme jäsenet kokoontuvat neljän vuoden välein sukukokoukseen. Jälleen ensi kesänä on sukukokouksen aika. Tällöin linjataan seuramme toiminnan suuntaviivoja tuleviksi vuosiksi. Tärkeä sukukokouksen tehtävä on tutustuttaa sukulaisia keskenään. Sukumme on levinnyt hyvin laajalle ja sukuhaarojen tuntemus toisistaan on melko vähäistä. On mietittävä miten tätä tutustumista voisimme edesauttaa kokousjärjestelyillä.

Kokouksessa valitaan seuramme johtokunta, jota kutsutaan sukuneuvostoksi. Tämän tehtävä on kokousten väliajana hoitaa seuran toimintaa ja taloutta. Sukuneuvoston jäseniksi tulisi saada toiminnasta innostuneita jäseniä suvun eri haaroista. Sukuneuvosto on viime vuosina kokoontunut kahdesta neljään kertaa vuodessa. Toiminta on jatkunut perinteisillä kaavoilla. Olisi hyvä saada uusia ideoita toiminnan kehittämiseksi useampia jäseniä kiinnostavaksi. Tähän toivon ehdotuksia kaikilta. Seuramme toiminta rahoitetaan toiminnasta perittävillä osallistumismaksuilla, tuotemyynnillä ja ainajäsenmaksuilla. Uusien rahoituskeinojen hankkiminen mahdollistaisi ehkä aktiivisemmän toiminnan.

Kädessäsi on sukuseuramme joka toinen vuosi ilmestyvä lehti. Lehden sisältöä pohtiessa sukuneuvosto on koettanut löytää kaikkia jäseniämme kiinnostavia asioita. Voit nyt arvioida miten olemme tässä onnistuneet. Haluan kiittää kaikkia jotka ovat olleet mukana tämänkertaisen lehden teossa ja jakelussa.

Joulu on jälleen lähestymässä. Toivotan kaikille sukulaisille rauhaa joulunaikaa ja onnellista vuotta 2010.

Kaarinassa
Timo Hollmén
Sukuneuvoston puheenjohtaja

Tuulimyly kaupunkiin kun Lappi

Lapin kunnanvaltuuston puheenjohtaja Leo Tuominen nuiji 10.12.2007 historiallisen päätöksen. Lapin kunnan liittämiseksi Rauman kaupunkiin 1.1.2009 alkaen. Valtuuston historiallisessa kokouksessa oli läsnä kunnantalolla 19 varsinaista valtuutettua ja kaksi varavaltuutettua. Päätös oli yksimielinen. Yhtään soraääntä ei valtuustossa kuulunut.

Päätös oli monimutkaisen prosessin lopputulos. Liitosneuvotteluja oli käyty jo aikaisemmin. Paljon asioita oli sovittu. Sitten tuli jossakin vaiheessa mutkia matkaan ja lappilaiset totesivat että nyt vihelletään peli poikki. Neuvottelut katkesivat ja näytti siltä, että Lappi jatkaa itsenäisenä kuntana. Monet kuntalaiset hengähtivät helpotuksesta. Kotipitäjämme kujilla ja teillä oli liitoksesta keskusteltu vilkkaasti ja liitokseen kielteisesti suhtautuvia oli paljon.

Kului jonkin aikaa ja Raumalta tuli uusi aloite liitosneuvotteluista, jotka aloitettaisiin jälleen. Lappilaisia luvattiin kuulla ja heidän toivomuksiaan pyrittiin ottamaan huomioon. Pyhäranta kutsuttiin myös neuvotteluihin. He tulivatkin. Nämä keskustelut johtivat sitten vuoden 2007 historialliseen päätökseen. Lapin kunta lakkasi olemasta ja meistä tuli kaupunkilaisia. Vajaan vuoden olemme siis olleet raumalaisia. Pyhäranta jättäytyi pois liitoksesta viime hetkillä ja kunnassa ei ole mitään sopua näkyvissä siitä, mihin kunta suuntautuu.

Mitkä olivat liitoksen taustat?

Vieläkin monet kuntalaiset mutisevat siitä, että kotikunta myytiin pois alta.

Meillä lappilaisilla on ollut itsenäisyytemme aikana paljon yhteistoimintaa Rauman kaupungin kanssa. Lappilaiset yläasteen ja lukion oppilaat ovat jo vuosia saaneet oppinsa Uotilanrinteeltä. Koulutoimet ovat naapurikunnissa vahvasti sidoksissa toisiinsa.

Lapin ja Rauman vesi- ja viemärilaitos on yhdistetty yhdysjohdolla. Tämäkin asia yhdistää naapureita.

Suurin syy liitokseen löytyy taloudellisista näkökohdista. Valtiovalta on vuosien mittaan lisännyt kuntien velvotteita, jotka on maksettava. Pienissä kunnissa, kuten Lapissa, verotulot ovat kuitenkin rajalliset. Se osa tuloista, mikä voidaan käyttää kuntalaisten palveluihin, on ollut vuosi vuodelta niukempi. On kysely, mitä lappilaiset ovat halukkaita maksamaan palveluistaan?

Näistä tärkeimpiä ovat sosiaali-, terveys- ja koulutoimi. Muihin palveluihin on jäänyt vuosi vuodelta yhä niukemmin rahaa.

Yhtenä tärkeimpänä syynä oli valtioneuvoston Paras-hanke, jossa edellytettiin vähintään 20 000 asukkaan väestöpohjaa terveydenhuollon toteuttamiseen. Lapin luonnollinen kumppani oli tässäkin mielessä Rauma. Näin turvattiin lappilaisille tyydyttävät terveyspalvelut.

Siinä muutama tekijä, miksi valtuutettumme soraäänittä hyväksyivät liitossopimuksen.

Mitkä me lappilaiset liitoksesta konkreettisesti saamme?

Yksi esimerkki on tällä hetkellä havaittavissa Lapin keskustasta.

Vanha liikuntasali on purettu.

Uusi uljaampi rakennus nousee tilalle, joka mahdollistaa monipuoliset tilat sisäliikunnalle. Sen jälkeen rakennetaan koulun laajennus, johon kaikki lappilaiset lapset saavat aloittaa koulunkäyntinsä. Lappi teki jo itsenäisenä kuntana päätöksen siitä, että kyläkoulut lopetetaan, kun uusi koulu on valmis. Oppilaat tuodaan uuteen kouluun sivukyliltä. On tärkeä asia että lapsemme saavat elämänsä ensimmäiset eväät ja rakennuspuut oman kotikunnan alueella. Toki kyläkoulujen lakkautuksessa menetetään paljon, mutta uusi opinahjo antaa yhä paremmat mahdollisuudet kehittää opetusta monipuolisemmaksi.

Tätä kirjoitettaessa 10.10.2009 sanomalehti Länsi-Suomessa oli uutinen siitä, että Lapin lähikirjastolle on myönnetty rahoitus vuodelle 2013. Tämäkään ei olisi ollut mahdollista ilman liittymistä Raumaan. Nyt lappilaiset saavat ajankäytön kirjastotilat nykyisten sijaan.

Ehkäpä tärkeimpänä seikkana on sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen tulevaisuudessa.

Lapin terveysasema elää jatkossakin ja voi hyvin.

Mitä me viemme Raumalle liitoksessa?

Meillä on vuosisatoja ollut oma kulttuurimme ja historiamme. Lapin hallintopitäjä mainitaan ensimmäisen kerran asiakirjoissa vuonna 1413. Vuonna 2013 olisi edessä Lapin kunnan 600-vuotisjuhla. Toivottavasti Rauman kaupunki ei unohda tätä!

Hollmén -suvun nuoret harrastavat

Atte Hollmén 11 v.

Atte harrastaa monenlaista urheilua. Hiihtoharrastus Pöytyän Urheilijoissa on jatkunut jo 5-6 vuotta. Samassa seurassa Atte käy myös pelaamassa salibandyä. Kesällä päälajina on jalkapallo jossa joukkueena on Pöytyän Kaipa.

Osmo>Tarmo>Atte

Iisak Hollmén 7 v.

Syksyllä koulunsa aloittanut Iisak on kova rakentelemaan legoista erilaisia ajoneuvoja ja koneita. Lempipuuhiin kuuluvat kaikki rakentelu- ja korjauspuuhetket etenkin papan kanssa.

Osmo>Timo>Laura>Iisak

Ulrika Mäkinen 12 v.

Ulrika harrastaa balettia jo kahdeksatta vuotta Raija Lehmuksen balettikoulussa Turussa. Harrastuksiin kuuluu myös lentopallo ja pianon soitto. Mieluista puuhia on myös kahden lemmikkikanin hoito.

Kosti>Anja>Jarmo>Satu

Miro Mäkinen 15 v.

Miro pelaa lentopalloa Maskun Katajan B-junioreissa kolme kertaa viikossa, viikonloppuisin on pelejä. Vapaa-aika kuluu mopon ja tietokoneen parissa touhussa.

Kosti>Anja>Jarmo>Satu

Hollménit rapakon takaa

Olli Hollmén kirjoittaa omia ja perheensä kuuluisia Yhdysvalloista. Olli on kirkonrakentaja Kosti Hollménin pojan pojanpoika (Kosti>Osmo>Tapio>Olli)

Vuonna 2000 istuessamme lentokoneessa matkalla San Diegoon - 2 viikkoa jälkeen salamahäiden

- tuli mieleen Hilja-mummun viisaus ”kyllä pienen ajan kestää vaikka löysässä hirressä”. Pieni hetki olikin tässä tapauksessa kaksi vuotta, kun nimi oli Nokian komennussopimuksessa pestistä San Diegoon tuotekehitysyksikköön.

Matka Amerikkaan ei ollut meikäläiselle ensimmäinen. Olinhan viettänyt vuoden vaihto-oppilaina, mutta vaimo Marjukka ja perheemme kuopus, ½-vuotias konttaaja Milla olivat uusia ympäristöön. Alun perin kahdeksi vuodeksi tarkoitettu pesti venähti äkkisestään kymmeneen, kun sopimuksia uusittiin ja juuret takäläiseen maaperään alkoivat kasvaa muun muassa talohankinnan myötä. Pirteät pallerot Max (8) ja Marja (6) syntyivät amerikkalaisiksi San Diegoon.

Suomenkieltä on ylläpidetty kotioissa n. 100%:n suomenkielillä kommunikaatiolla, mutta siitä huo-

limatta sijamuodot ja taivutukset tulevat välillä pihalle pienin virhein. Pahimmat mukuloiden lutkautukset ovat kuin Andy McCoyn TV haastattelusta, jossa suomen ja englannin sekoitus hakee uusia ennakkoluulottomia ilmaisun muotoja. Kielivirheiden korjaus ja selittäminen kuuluvat kuitenkin jokapäiväiseen rutiiniin. Mottonamme onkin ”yksi lause yhdellä kielellä”.

Nykyinen asuinpaikkamme Escondido sijaitsee Etelä-Kaliforniassa San Diegoon naapurissa n. 50 km Meksikon rajalta. Kotimme pihan kasvilisuuden myötä on pitänyt opetella mm palmun hoitorutiinit, sillä niitä on 10 kappaletta, pituudeltaan 6-15 m. Muita pihan kasveja ovat männyt, granaattiomenat, oliivipuskat ja kitukasvuinen appelsiinipuu. Tontillamme asustelee ja vieraillee mitä moninaisimpia eläinkunnan otuksia. Tutuksi ovat tulleet mm. pesukarhut, opossumit, kojootit, käärmeet, myyrät, pöllöt, kurjet, haukat, papukaijat, ja selkärangattomista mm. mustat lesket ja muut hämähäkkien ja skorpionien alalajit.

Sää Escondidossa on välimeren ilmaston kaltainen, rakeita on ropissut muutaman kerran 10 vuodessa, mutta pääosa säähän liittyvästä uutisajasta kuluu maastopalotiedoituksia kuunnellessa. Vuoden 2007 suurpalo käväisi alle 2 km:n päässä kodistamme.

liittyi Raumaan

Sivistyksemme ja kulttuuriperintömme juontavat toki paljon kauemmaksi. Meillä on Sammallahden alue, joka on Unescon maailmanperintökohde. Lapin ohella Rauma saa toisen tällaisen kohteen alueelleen. Vanha Rauma on se toinen. Kaupungille tämä on mielestäni tavaton kunnia!

Sammallahdenmäen juuret johtavat pronssikaudelle, 1500 vuotta ennen Vapahtajamme Kristuksen syntymää. Rauma oli silloin vielä merenpohjaa. Ylpeinä voimme me lappilaiset todeta, että kun Raumalla ui vielä ahvenia, meillä Lapissa oli jo sivistynyttä ja järjestäytyntä yhteiskuntaelämää!

Holmenin suvun jäsenenä voimme todeta, että Rauma saa yhden hyvänkunton tuulimyllyn lisää alueelleen. Haudan kylässä sijaitseva mamsellimylly on upea lisä Rauman vanhaan rakennuskantaan. Toki kaupunki saa muitakin myllyjä, kuten Alakieren Lukkarkarin vastaavan

mamsellimyllyn! Kodiksamissakin oli myllyjä, mutta ne ovat varvasmyllyjä.

Tulevaisuus näyttää, mitä me lappilaiset menetämme liittoksesta. Identiteettimme ja historiamme säilyy. Niitä meiltä ei vie kukaan. Vaalikaamme niitä! Pysytään lappilaisina, vaikka olemmekin kaupunkilaisia. Meillä on vuosisatojen mittaan ollut hyvä asua täällä. Yhteishengen avulla me voimme tehdä Lapin kaupunginosasta entistä paremman asuinpaikan!

Kotiseutukirjailija, lehtori Arto Tamminen kirjoitti Ville Pertolan pyynnöstä.

Lapin seurakunta liitettiin samalla kuntaliitospäätöksellä Rauman seurakuntaan.

Koska kirkkolaki sanoo kolmannen luvun 3 §:ssä. Seurakuntajaon tulee noudattaa kuntajakoa siten, että kukin kunta on koko-

naisuudessaan saman seurakunnan tai saman seurakuntayhtymän alueella.

No eihän Lapin kunnanvaltuusto päättänyt Lapin seurakunnan olemassaolosta, vaan seurakunta meni niin kuin myötäjäisinä Raumalle. Seurakunta oli tässä suuri häviö sillä meillä oli sopivan kokoinen ja velaton seurakunta.

Tunnustuksensa mukaisesti seurakunta julistaa Jumalan sanaa ja jakaa sakramenteja sekä toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisrakkauden toteuttamiseksi. Nyt kun syntyy lain voimalla ylisuuria seurakuntia, niin kirkko silloin etäännyttävä jäsenistään ja ihmisillä ei ole enää sitä hengellistä kotia, jonka ovat tunteneet omakseen. Muistaako kirkko tulevaisuudessa tehtävän, joka on sille annettu vai minne se on menossa.

Muutoksia tulee koko ajan ja palveluja on karsittu tai hinnoiteltu uudelleen. Enää ei virastossa voi hoitaa asioita niin kuin ennen. Kylänraitti on hiljentynyt niin pappilan kuin kunnantalokin kohdilta. Suuri kiista heti aluksi käytiin kerhokuljetuksista jotka Rauma vaati lopetettaviksi kun ne olivat Lapissa vielä ilmaisia. Lapissa haluttiin näin panostaa nuoriin perheisiin ja lähestyä heitä tälläkin tavalla mutta se palvelu sai tyrmäys iskun. Tällä hetkellä käydään kiistaa huvilatonteista, niiden vuokraamisesta tai myynnistä, joita Lapin seurakunnalla oli 32 kpl.

Lapin Seurakuntaa ei enää ole mutta kirkkorakennus seisoo paikallaan ja on käytössä.

Tervetuloa ensi kesänä Lapin kirkkoon sukujuhlapäivänä.

Ville Pertola

Kirjeiden kertomaa 70 vuoden takaa

Sotilaskantakortin mukaan isäni Markus Pirilä on saapunut 9/10 1939 Joukko-osasto 2 KKK / JR:een, tuntelevyn numero 886515, puoliso Impi, lapsia 2.

Sitten tulee Turusta postikortti 12.10.1939. Jo tästä ensimmäisestä kortista välittyy isän huoli kotiasioiden sujumisesta. Joko pojat, joita nyt on kaksi Esa ja Isko, ovat paljon kasvaneet? Tai mihin joukkoihin ovat sukulaismiehet joutuneet? Hannes-veljen hän oli löytänyt erästä hotellista Turussa. Seuraava kirje 17.10.1939 oli päivätty Huumolassa, joka on n. 20km Viipurista.

Tämä kortti, kuten lukemattomat muut kortit ja kirjeet, jotka vanhempani Impi o.s. Aalto ja isäni Markus Pirilä olivat kirjoittaneet osan jo seurusteluajana ja sitten sodan aikana vuosina 1939-1944 tulivat säilytettäväkseni heidän kuoltuaan. Kirjelaatikko painoi mieltäni ja lopulta ajattelin kopioida niistä muutamia muistoksi sisaruksilleni. Mutta valinta olisi ollut vaikeaa ja niinpä koko kirjeenvaihto ja vähän muutakin muotoutui n. 350 sivun kirjaksi, *"Isämme ja äitimme kirjeenvaihtoa vu. 1936-1944 ja vähän muuta..."* muistoksi sisaruksilleni ja heidän lapsilleen sekä tuleville polville kunnioitukseksi heidän tekemästä työstä maamme itsenäisyyden hyväksi. Samalla se antaa paljon tietoa sen ajan arkisesta elämästä.

Vanhempani olivat molemmat lappilaisia. He tutustuivat toisiinsa joskus 1930-luvun puolivälin paikkeilla. Kirjeenvaihto alkaa 2.1.1936 Kurkijoella päivätyllä kirjeellä, kun isäni oli opiskelemaan Kurkijoen maamiesopistossa. Hän valmistui agrologiksi v.1937 jolloin kirjeenvaihtokin hetkeksi päättyi.

Isäni oli Ruonalta Isak ja Hilma Pirilän lapsista nuorin s. 1912 ja äitini oli Kullanperästä Aina ja Juho Aallon 3. vanhin tytär s. 1913.

Vanhempani avioituivat pian sen jälkeen v. 1938. Isän "hinku" oli päästä viljelemään maata ja niin hän osti Kalannista maatilan. Kaupparin tekopäivä oli sovittu ja kun hän meni sitä tekemään, savusivat päärakennuksen rauniot, se oli palanut kokonaan. Sinne he kuitenkin muuttivat ja aloittivat maanviljelyksen sekä uuden kodin rakentamisen. Perheeseen syntyi ensimmäinen vauva, Esa.

Ensimmäisen kerran äiti jäi yksin talon töiden kanssa, kun isäni oli kutsuttu 20 vrk:n kertausharjoituksiin Kankaanpään kesällä 1938. Sieltä hän 29.6.1938 kirjoittaa äidilleni *"Rakas vaimoni! Sain vipattua näin eri hienoa lemman postipaperia eräältä hyvältä kaverilta..."* ja murehtii jatkossa mm. *"ovatko rakennusmiehet ollenkaan voineet olla töissä, että kalkin levitys ym työt? Mimua vallan suututtaa, kun täällä pitää olla laiskana ja kotona olisi monen monta toimitettavaa..."*

Sekä talvi- että jatkosodan aikana vanhempani taisivat olla "etätyössä" ainakin siten, että neuvot ja muutkin tiedot kulkivat kirjeitse, eivät tokikaan reaaliaikaisena. On jotenkin käsittämätöntä tämän päivän kiireissä elämässä ymmärtää sota-aikaa esim tiedon kulun suhteen, miten silloin pärjättiin? Kirjeen perillemenoon meni keskimäärin 4-6 päivää. Kun äiti kysyi ohjetta johonkin akuuttiin asiaan saattoi vastuksen saamiseen mennä kaksikin viikkoa. Ja sitten oli vielä "kirjesensuuri".

Äidin elämän ja arjen pyörittämisen on täytynyt olla vaikeaa pienten lasten kanssa. Asetuminen vieraille paikkakunnalle Kalantiin, jossa ei ollut sukulaisia eikä tuttuja, vaikeutti vielä avun hakemista ja saamista. Ja toisaalta kaikilla naapureillakin oli omat huolensa, kun työkuuntainen väki oli sodassa.

Yhteydet sukulaisiin olivat puhelimen ja kirjeiden varassa. Sukulaisivierailut olivat pitkän matkan takia harvinaisia ja yksinäisyys tuntui raskaalta esim jouluun aikaan. Sukulaisilta äiti sai jonkin verran apua sekä maa- että kotitöihin. Suuri apu äidille tuli, kun hänelle luvattiin kotoa, Kullanperän Aallolta, yksi mies töihin.

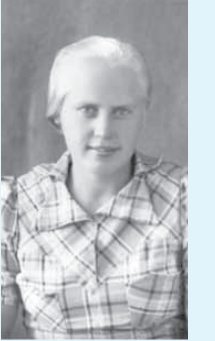
Maatilan hoitamisesta vastuu jäi käytännöllisesti kokonaan äidin harteille. Jotenkin tuntuu "hullunkuriselta", että isäni oli kesien 1943 ja 1944 aikana viljelyspäällikön apulaisena Lumbusin tilalla, Karhumäen lähellä, jossa kolmella viljelmällä oli töissä yht. 50 miestä, 15 hevosta ja traktori. Sen sijaan kotiin, Kinkoon oli hyvin vaikeaa saada miehiä tekemään raskaita maatalon töitä!! Isältä jäivät lomat monen vuotena saamatta tärkeiden touko- tai syyspäivien ajaksi.

Kirjeenvaihdossa välittyy kaikesta huolimatta luottamus asioiden hoitumiseen. Toivo ja odotus sodan päättymisestä toistuu lukuisia kertoja. kuin usko ja luottamus Korkeimman kaitselmukseen. Hyvin vähän kirjeissä tulee esiin pelko isän haavoittumisesta tai kaatumisesta. Pelko tuntuu äidin kirjeissä silloin, kun isän kirjeiden tulossa oli syystä tai toisesta muutamia päiviä pitempi tauko. Sen sijaan vahvana on tunne, että ollaan Isänmaan asialla ja sitä puolustettava ja selvittävä sekä kotona että rintamalla.

Kirjeenvaihto jatkui hyvin tiiviinä, joskus niitä oli kirjoitettu parikin kertaa päivässä, kunnes se päättyi isän 11.11.1944 päivätyyn kirjeeseen, joka loppuu seuraavasti *"... Voit luvata pojille, että nyt isä tulee kotiin, ei vain lomalle vaan oikein jää ja pysyy myös siellä teidän luonanne. On se kivaa kun saadaan yhdessä odottaa Joulua ja Pukkia sekä käydä hakemassa Joulupuuta. En kirjoita enää ennen kuin tulen. Siis näkemiin vain Rakas Impini Sinun Markuksesi"*

Lukiessani ja kirjoittaessani tuota kirjeenvaihtoa usein ihmettelin, miten he jaksivat nuo pitkät vuodet, jonka aikana perhe kasvoi ja sota jatkui. Vanhemmat joutuivat kokemaan myös vanhimman lapsen sairastamisen, hoitamisen ja kuoleman kaiken keskellä. Sodan päättymisen jälkeen elämä Kalannin Kingossa jatkui maata viljellen ja lapsia, joita kaikkineen oli viisi, kasvattaen.

Itselleni tämä kirjoitustyö oli hyvin antoisa. Sain paljon tietoa vanhemmistani ja sen aikaisesta elämästä ja samalla opin tuntemaan itseäni entistä enemmän vanhempieni tyttärenä, toteaa viimeisenä sotakesänä syntynyt

Tuolloin perheemme määrättiin evakkoon erään naapurikunnan suurikokoiseen kouluun.

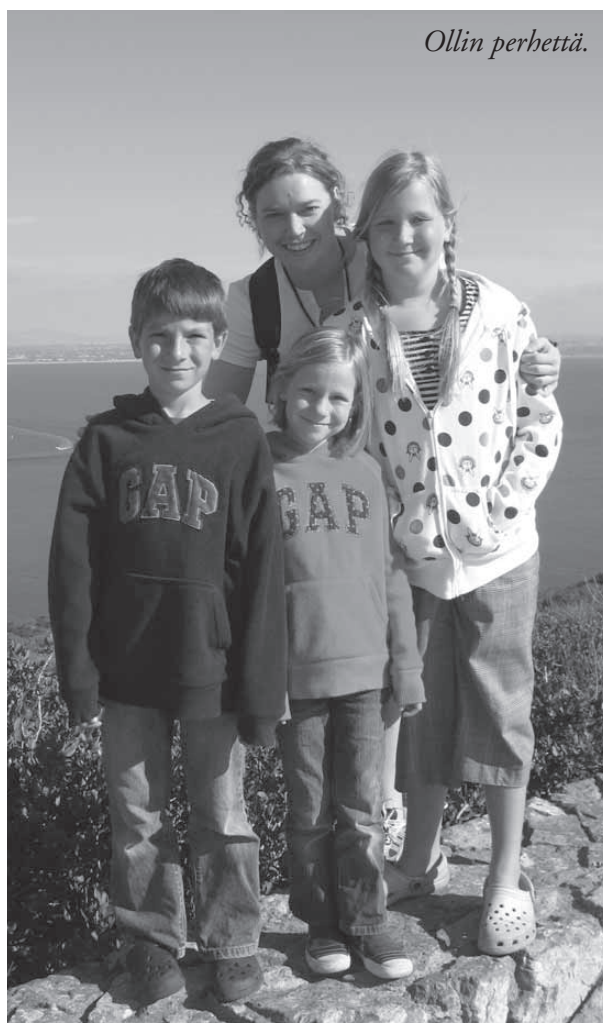
Työpaikkani Nokiolla vaihtui 2007 Broadcomille. Broadcom on tyypillinen eteläkalifornialainen korkean teknologian firma, jonka piirejä käytetään mm. Applen (esim. iPhone) ja Nokian monissa tuotteissa ja 70%:ssa maailman kannettavissa tietokoneissa. Koska Broadcom ei tee suoraan kuluttajille päätyviä tuotteita, sen nimeä harvempi tunnistaa, vaikka oman taskun pohjalla lojuvassa kännykässä olisi kuorien sisällä muutamakin Broadcomin piiri.

Lasten kouluohjelma on rankka, kotitehtävissä menee helposti 1 1/2 tuntia. Koulussa on jo ala-asteella virallistamaton tasokurssijärjestelmä, jossa ripeästi suoriutuville oppilaille syötetään lisää läksytaakkaa ja kaikenlaisia projektitöitä.

Marjukka läpäisi keväällä tšekäläisen sairaanhoitajatestin, joka vaaditaan työhön oikeuttavaan Kalifornian sairaanhoitajalisenssiin. Testi pitää läpäistä huolimatta muissa maissa suoritetuista sairaanhoitaja opinnoista. Tämän lisenssin myötä Marjukka käy nyt osa-aikatyössä.

Kotimaasta kaipaamme eniten vuodenaikojen vaihtelua, tasokasta kouluruokaa, selväpiirteistä terveydenhoitojärjestelmää ja joukkoliikennettä. Eniten tietysti kaippaa sukulaisia ja ystäviä, mutta onneksi vuosien myötä halventuneet puhelut, sähköposti ja kaikenlaiset internetin yli toimivat keskusteluohjelmistot ovat mahdollistaneet yhteydenpidon.

Parhain terveisin, Olli

Lilli Keski-Nisula

Lappi-tuolin historiaa

Maaseudun vanhat käyttöesineet on aina tehty mahdollisimman hyödyllisiksi päivittäisiä askareita ajatellen, mutta samalla niiden ulkoasu on pyritty tekemään silmälle miellyttäväksi. Ne ilmentävät ihmisten arkea ja mieltymyksiä tyyppillisimmillään, ja ovat siksi aina kiinnostaneet myös historiantutkijoita.

Åbo Akademin tutkijat tekivät Lapin Kodiksamissa 1930-luvulla vanhan esineistön kartoitusta ja inventointia. Tässä yhteydessä he löysivät Utulan talon vintiltä vanhan korkeaselkäisen lypsyjakkarana, jonka veivät mukanaan Turkuun. Myöhemmin siitä laadittiin rakennepiirustukset, joita jaettiin opettajankoulutuslaitoksiin osana oppilastoissa käytettävien mallien kokoelmaa. Rauman seminaarissa mallin mukaisen tuolin rakensi myös Juho Hollmén-Anttilan poika,

Antti Anttila Lapin Sukkalasta, joka valmistui seminaarista opettajaksi ja ehti myöhemmin toimia myös Hollmén-sukuseuran puheenjohtajana. Piirustuksen otsikkona oli ”Lapin tuoli”, jonka Antti Anttila tuolloin luuli tarkoittavan Suomen pohjoista Lappia.

Tuoli päätyi Sukkalan Anttilaan, missä sen näki käymään tullut Kodiksamien Utulan vanha Tyyneemäntä, ja hämmästeli: ”Eiköstä tuolla se vanh tool, mink Akatemiattutkija joskus löysivä meijä vintist?” Vasta silloin Anttilan hoksasi, mistä Lapista oli ollut kyse.

Myöhemmin Antin veli Väinö Anttila teetti pikkutuolia sarjatyönä useilla eri puusepällä myyntiin ja lahjaesineeksi. Lypsyjakkarana sitä ei enää käytetty. Tuoli oli kooltaan näppärä lastentuoliksi, mutta kesti hyvin myös aikuisen istumisen

vaikkapa kenkiä jalkaan laittaessa tai takan edessä makkarapaistossa. 1980-luvulla Lapin Löylypäivien yhteydessä etsittiin sopivaa Lappi-tuotetta, ja sellaiseksi valittiin lopulta tämä korkeaselkäinen pikkutuoli.

Vanhojen työtapojen mukaan osat on liitetty toisiinsa puutappiliitoksilla; nauvoja tuolissa ei ole käytetty. Istuinosa on leveästä massiivisesta mäntylankusta, jonka leveys työstämättömänä on vähintään yhdeksän tuumaa. Tyyppillinen piirre on selkänojaan tehty sydämenmuotoinen leikkaus, josta parillakin sormella saa nopeasti hyvän kanto-otteen.

Tuolia on edelleen teettänyt vähittäismyyntiin myös Väinön poika Jouko Anttila, jolle se tuli tutuksi jo kansakoulun puukäsityönä.

Jouko Anttila

Sukuseuran kesäretki Kylmäpihlajaan

Hollmén-suvun edustajat kokouduivat lauantaina 26.7. Raumalle Syvärauman venesatamaan aloittamaan sukuseuran yhteistä kesäretkeä. Valittu päivä osoittautui yhdeksi harvoista sadekesän 2008 hellepäivistä eikä edes ulompana saaristossa tuullut nimeksikään. Sekä meno- että tulomatalla saatiinkin ihastella poikkeuksellisen tyyntä merta ja kauniita saarimaisemia oppaan taustoittaessa näkymiä mielenkiintoisilla tarinoillaan. Retkelle osallistui 62 aikuista ja 9 lasta, ja Airisto Linen vesibussi tulikin niin täyteen, ettei muutama ilmoittautumisensa myöhemmäksi jättänyt enää mahtunut mukaan.

Perillä Kylmäpihlajassa kokoon-

nuttiin alkajaisiksi ryhmäkuvaan. Sukua oli koolla sen verran, että ruokailu oli porrastettu kahteen ryhmään. Tarjolla oli herkullinen saaristolaispöytä, jossa erinomaisen kalavalikoiman, perunoiden ja leipien ohella oli nautittavaksi hyvää lohisoppaa. Toisen ryhmän ruokaillessa toinen joukko tutustui majakan tasanteelta avomerelle ja saariston suuntaan avautuvaan huikeaan näköalaan, perehtyi ranta-aitoissa oleviin Kylmäpihlajan luontoa, Rauman saariston historiaa ja nykypäivää käsitteleviin näyttelyihin sekä retkeili vapaamuotoisesti kauniilla majakasaarella. Helteinen sää rohkaisi useampiakin sekä uimiseen että

auringonottoon.

Väljän aikataulun vuoksi seurusteluun sukulaisten kanssa oli runsaasti aikaa, mikä oli retkestä tulleen palautteen perusteella koettu erityisen tärkeäksi. Lopuksi kokoonnuttiin vielä yhteisille kahveille, ennen kuin Airisto Star suuntasi jälleen kokkansa kohti Syvärauman satamalahtea. Myös paluumatka sujui kommelluksitta. Rannassa todettiin, että merellä yllättävän salakavalasti vaikuttava aurinkoa oli tullut ahnehdittua enemmän kuin tarpeeksi – moni retkelle osallistunut paranteli pieniä auringonpolttamia seuraavina päivinä.

Kaisa Anttila

SYNTYMÄPÄIVIÄ

90 vuotta

Irja Emilia Hollmén
3.9.2009

Kosti Kalervo Hollmén
16.10.2009

Osta itsellesi tai lahjaksi sukukirjoja ja muita suvun tuotteita

- Poutala-Hollmén sukukirja 25 euroa
- Uudempi sukukirja 20 euroa
- Adressi 5 euroa
- Pinssi ja riipus 12 euroa
- Myllyn pienoismallin piirustukset 15 euroa

Näitä kaikkia on saatavissa Ville Pertolalta Lapista puh. (02) 8261 065 tai 0500 922 664
Adresseja ja kirjoja on myynnissä myös Sofian Kukassa Lapissa puh. (02) 8260 166

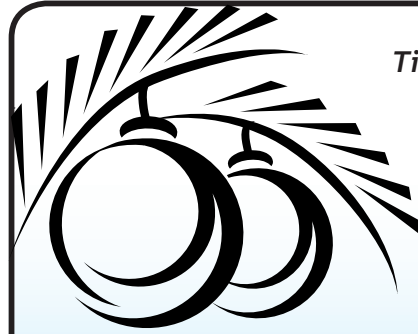
Lehden toimituskuntana Hollmén sukuneuvoston jäsenet

Nimi	Kotipaikka	Puhelin	Sähköposti
Alaranta Sakari	Raisio	040 551 4251	sakari.alaranta@elisanet.fi
Anttila Jouko, sihteeri	Lappi	0500 867 505	jouko.anttila@lappilainen.com
Haaslahti Mikko	Rauma	040 517 1409 02 823 5205	mikko.haaslahti@viishanke.fi
Hollmén Manu	Siikainen	040 552 7154 044 710 5395	manu.h@elisanet.fi
Hollmén Timo, puheenj.	Kaarina	0400 525 733	timo.hollmen@pp.inet.fi
Laiho Kari, rahastonhoitaja	Laitila	0440 722 070	kari.mhy@lailanet.fi
Mäkinen Satu	Nousiainen	02 433 3342 050 408 4158	satu.makinen@nousiainen.fi
Pertola Mervi	Turku	050 524 7892	mervi.pertola@op.fi
Pertola Ville	Lappi	02 826 1065 0500 922 664	villepertola@luukku.com
Yli-Kerttula Urpo	Lempäälä	040 504 4279	urpo.yli-kerttula@fimnet.fi

Seuraavan lehden aineistot villepertola@luukku.com

Osoitepäivitykset

Osoitepäivitykset ja muut jäseniä koskevat tiedot sukuseuran sihteerille Jouko Anttilalle Hinnerjoentie 736, 27260 Lappi. Puh. 0500 867 505, jouko.anttila@lappilainen.com.

Tilasiemen-pakkaamot
toivottavat

Rauhallista
Joulua

ja

Satoisaa Uutta Vuotta
2010

Eturivin lajikkeet meiltä!

Jouko Anttila
p. 0500 867 505

Tommi Pirilä
p. 044 581 7079

Juha Pertola
p. 0500 123 406

Kalle Pertola
p. 0500 222 984

 Tilasiemen www.tilasiemen.fi

Sakari Alaranta,
apteekkari, FaT
Lääkekehityksen konsultointia

Urpo Yli-Kerttula

Sisä- ja reumatautien erikoislääkäri
Koskiklinikka, Hatanpään valtatie 1, 33100 Tampere
Ajantilaus puh. 03 250 6506

Turun Sisätautilääkärit Oy

LAURA PIRILÄ

Sisätautien, geriatrian ja reumatologian erikoislääkäri
Lääkäriasema Pulssi
Humalistonkatu 9-11, 20100 Turku

Karikon Myllyn rahtipalvelua

- viljan lajittelua, jauhatusta ja rynnintekoa
- suoramyynnistä myllyn tuotteita

Om. Krister Pertola

Kaentie 94, Hauta, Lappi
Puh 044 254 9505

Salamakallio kutsuu heinäkuussa!

Hollmén-suvun sukukokous pidetään sunnuntaina 25.7.2010 Lapissa. Aloitamme juhlahumalanpalveluksella Lapin kirkossa klo 10.00. Jumalanpalveluksen jälkeen sepeleenlasku kirkkomaalla.

Kokous jatkuu Salamakalliolla, jonne on järjestetty ruokailu. Virallisen kokouslistan pyrimme viemään läpi varsin nopeasti, sillä ohjelman painopiste on laajenevan suvun jäsenten toisiinsa tutustuttamisessa ja vapaassa seurustelussa.

Tervetuloa juurillesi heinäkuiseen Lappiin!